

Maakuntapuntari 2017

Varsinaissuomalaisten näkemykset identiteetistä, päättäjistä, maakunnan tulevaisuudesta ja itsehallinnosta

---

Asukkaiden mielestä Varsinais-Suomen valttikortteja tulevaisuudessa ovat hyvä palvelut, liikenneyhteydet, tarjolla olevat työpaikat, korkeakoulut ja kansainvälinen ilmapiiri. Uhkia puolestaan ovat asumisen kustannukset, kuntien talousongelmat ja turvattomuuden lisääntyminen. Pieniin ja keskisuuriin yrityksiin haluttaisiin panostaa, jotta ne pysyisivät maakunnan alueella.

Luottamusta päättäjiin tulisi tutkimuksen mukaan pystyä parantamaan. Vain pieni osa Varsinais-Suomen asukkaista tuntee luottamusta kuntien ja maakunnan päätöksentekijöitä kohtaan. Maakunnallisen itsehallinnon tarpeellisuudesta ei olla vakuuttuneita.

Varsinais-Suomen asukkaiden samaistuminen omaan maakuntaan on varsin laimeaa. Maakunnan ylivertaisesti tärkein tehtävä on sosiaali- ja terveydenhuolto

Tuoreimmassa maakuntiin kohdistetussa tutkimuksessa asukkaat puntaroivat alueellista identiteettiä, maakunnan kehitysnäkymiä, luottamusta päättäjiin, maakunnan menestystekijöitä ja tehtäviä tulevaisuudessa, alueellista itsehallintoa sekä sote-uudistuksen seuraamuksia. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

Alueellinen identiteetti

Varsinaissuomalaisten samaistuminen maakuntaan on melko laimeaa, mutta ei eroa muista suomalaisista

Alueellisella identiteetillä tarkoitetaan asukkaiden tunneperäistä sidosta, samaistumista alueeseen. Kysymys on siitä, miten asukkaat tuntevat kuuluvansa jollekin alueelle, miten he hahmottavat alueensa ja tiedostavat sen luonteen.

Tutkimuksessa selvitettiin, missä määrin ihmiset samaistuvat erilaisiin alueellisiin kokonaisuuksiin. Merkittävin alueellisen samaistumisen kohde on maakunnan asukkaiden keskuudessa Suomi kokonaisuutena. Lähes kaikki maakunnan asukkaat kokevat samaistuvansa omaan maahan ainakin jonkin verran (94 %). Lähes kolme neljästä (72 %) kokee samaistuvansa erittäin tai melko voimakkaasti.

Varsin vahvasti Varsinais-Suomessa samaistutaan myös kotikuntaan/-kaupunkiin (86 % vähintään jonkin verran ja 54 % erittäin tai melko voimakkaasti) ja Eurooppaan kokonaisuudessaan (80 % ja 40 %). Samaistuminen kuntaa pienempiin alueellisiin kokonaisuuksiin kylä, kunnanosa, kaupunginosa tai asuinalue (kortteli, naapurusto) on vähäisempää kuin yhteenkuuluvuus omaan kotikuntaan/-kaupunkiin kokonaisuutena.

Samaistuminen omaan maakuntaan ei ole kovin voimakasta. Varsinaissuomalaisista enemmistö (60 %) kiinnittyy maakuntaansa vähintään jonkin verran ja koko maailmaan vastaavasti lähes kolme neljästä (71 %). Samaistuminen omaan maakuntaan on vähäisempää kuin tunne yhteenkuuluvuudesta koko maailmaan.

Muiden maakuntien asukkaisiin verrattuna erot ovat asiallisesti vähäisiä. Varsinais-Suomessa samaistutaan hieman keskimäärää voimakkaammin kotikuntaan/-kaupunkiin.

Maakunnallisen identiteetin tulisi vastaisuudessa nojautua etenkin maakunnan historiaan, perinteisiin sekä luontoon ja omaleimaiseen kulttuuriin

Alueellisella identiteetillä tarkoitetaan sellaisten tekijöiden kokonaisuutta, jotka lisäävät ihmisten yhteenkuuluvaisuuden tunnetta asuinalueeseen. Tutkimuksessa vastaajat arvioivat sitä, mihin tekijöihin maakunnan identiteetin pitäisi tulevaisuudessa perustua; minkä kaikkien tekijöiden varaan tulisi rakentaa. Tehtävänä oli valita korkeintaan kolme tärkeintä neljätoista tekijää sisältäneeltä listalta.

Varsinais-Suomessa haluttaisiin maakunnan identiteetin perustuvan ennen muuta maakunnan historiaan ja perinteisiin (47 %), luontoon, maisemiin ja rakennuksiin (41 %) sekä omaleimaiseen kulttuuriin (35 %). Asukkaiden menestyminen kilpaurheilussa, tieteissä tai taiteissa eivät ole maakunnallisen identiteetin keskeisiä rakennusaineita, vaikka ovat muuten monille ihmisille tärkeitä asioita.

Maakunnan historia ja perinteet sekä vahva aluetalous saavat Varsinais-Suomessa enemmän painoarvoa kuin useimmissa muissa maakunnissa. Maakunnan hyviä palveluita korostetaan keskimäärää vähemmän maakunnallisen identiteetin rakennusaineiksina.

Miten maakunta muuttuu?

Asumisen kustannukset, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä kuntien talous ovat Varsinais-Suomen kipupisteitä tulevaisuudessa

Näkemyksiä oman maakunnan kehityksestä selvitettiin tutkimuksessa siten, että vastaajille esitettiin lista asioita ja kysyttiin, millaiseksi arvioi oman maakunnan kehityksen seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Löytyy kolme asiaa, joissa enemmistö Varsinais-Suomessa odottaa kehityksen maakunnassa kulkevan vääjäämättömästi huonompaan suuntaan. Nämä asiat ovat asumisen hinta (67 % arvioi kehittyvän huonompaan suuntaan), terveys- ja sosiaalipalvelut (64 %) sekä maakuntaan kuuluvien kuntien taloudellinen tilanne (56 %). Maakunnan talouden kehitystä koskevat odotukset ovat myös melko pessimistisiä. Moni otaksuu myös maahanmuuton ongelmien ja rikollisuuden lisääntyvän.

Optimistisemmiksi näkemykset kääntyvät, kun vastaajat arvioivat energiatehokkuutta ja luonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä (40 %), liikenneyhteyksiä (40 %, työllisyyttä (39 %) sekä kansainvälisyyttä (39 %). Aika moni odottaa parempaa tulevaisuutta myös kulutus- ja harrastusmahdollisuuksien osalta.

Tuloksista huokuu tulevaisuuden kuva, jossa tarjolla olevat työpaikat, kulutus- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet maakunnassa voisivat lisääntyä. Asumisen kustannusten ja kuntien talouden kuitenkin epäillään asettavan rajoitteita odotusten toteutumiseksi.

Odotukset Varsinais-Suomessa poikkeavat eräiltä osin koko maan keskiarvosta. Keskimäärää optimistisempia varsinaissuomalaiset ovat, kun arvioivat maakunnan liikenneyhteyksiä. Maakuntaan kuuluvien kuntien talouden sekä luonnon ja ympäristön osalta arviot ovat Varsinais-Suomessa kuitenkin hieman keskimäärää synkempiä.

Luottamus päättäjiin

Luottamus päättäjiin on heikkoa

Kansalaisten suhdetta kotikuntaan ja maakuntaan lähestytään seuraavassa luottamuksen näkökulmasta. Luottamussuhteen selvittäminen antaa tietoa päätöksentekijöiden nauttiman legitiimiyden asteesta, siitä koetaanko niiden toiminta oikeutetuksi ja hyväksytyksi. Luottamus päivittyy jatkuvasti vastauksena muuttuviin olosuhteisiin ja tapahtumiin.

Tutkimuksessa tiedusteltiin luottamusta kotikunnan, oman maakunnan, valtakunnan tason ja Euroopan unionin päättäjiin. Tuloksista käy ilmi, että luottamus päättäjiin on heikkoa riippumatta tarkastelutasosta.

Varsinais-Suomen asukkaista ainoastaan kuudesosa luottaa erittäin tai melko paljon Euroopan unionin päättäjiin (16 %) ja vajaa viidennes kotimaan valtakunnan tason päätöksentekijöihin (18 %). Oman maakunnan päättäjät eivät pärjää kovinkaan paljon paremmin. Vain viidesosa antaa vapauttavan tuomion maakunnan päättäjille (21 %).

Merkillepantavaa tuloksissa on se, että myös oman kotikunnan päättäjät ovat myös melko huonossa hapessa Varsinais-Suomen asukkaiden keskuudessa. Reilu neljännes (27 %) luottaa erittäin tai melko paljon ja kaksi kolmesta (66 %) ei luota kovinkaan paljon tai ei lainkaan.

Varsinais-Suomen asukkaiden näkemykset eivät suuresti poikkea koko maan väestön keskiarvosta. Varsinais-Suomessa asuvat suhtautuvat aavistuksen keskimäärää varauksellisemmin kotikutoisiin päättäjiin (kotikunta, maakunta, koko valtakunta).

Maakunnan tärkeimmät menestystekijät tulevaisuudessa

Varsinais-Suomen asukkaiden mielestä valttikortteja ovat hyvät palvelut ja liikenneyhteydet

Alueet kilpailevat keskenään niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Tämän takia on oleellista tunnistaa maakuntien vahvuudet ja heikkoudet, jotta kyettäisiin määrittämään menestystekijät. Maakuntien kilpailukykyä kartoitettiin tutkimuksessa tiedustelemalla asuinmaakunnan menestymisen avaintekijöitä vastaisuudessa. Tehtävänä oli valita kolme tärkeintä tekijää maakunnan tulevaisuuden menestymisen kannalta.

Varsinais-Suomessa nousee kolme tekijää ylitse muiden. Asukkaiden mielestä nämä tärkeistä tärkeimmät menestystekijät ovat hyvät palvelut (40 % valitsee kolmen tärkeimmän joukkoon), hyvät liikenneyhteydet (39 %) sekä pienten ja keskisuurten yritysten pysyminen alueella (34 %). Vailla merkitystä eivät ole myöskään viihtyisät ja turvalliset asuinympäristöt. Muiden tekijöiden tärkeyspainoarvo jää tuntuvasti em. jälkeen. Listan tyveen, vähiten tärkeiksi menestystekijöiksi, asettuvat työvoiman ja energian edullinen hinta.

Varsinaisuomalaisten näkemykset eivät suuresti poikkea muiden maakuntien asukkaista keskimäärin. Varsinaissuomalaiset kuitenkin pitävät jonkin verran keskimäärää tärkeämpänä menestyksen takeena korkeakoulujen ja muihin oppilaitosten tarjoamaa tietoa ja innovaatioita.

Maakuntien tärkeimmät tehtävät vuodesta 2019 lähtien

Maakunnan ylivertaisesti tärkein tehtävä on sosiaali- ja terveydenhuolto

Vuonna 2019 maakunnat vastaavat monista tehtäväalueista. Niillä on itsehallinto ja siten mahdollisuus päättää maakunnan taloudesta ja toiminnasta. Maakuntien ylintä päätösvaltaa käyttää suoralla vaalilla valittu valtuusto. Tutkimuksessa vastaajille esitettiin joukko tuleville 18 maakunnalle kaavailuista tehtävistä ja kysyttiin, mitkä niistä ovat kolme tärkeintä.

Maakunnille suunnitelluista tehtävistä ylivertaisesti tärkeimmäksi koetaan sosiaali- ja terveydenhuolto. Enemmistö (61 %) valitsee sen kolmen tärkeimmän tehtäväalueen joukkoon. Toiseksi tärkeimmäksi tehtäväalueeksi Varsinais-Suomen asukkaat nostavat joukkoliikenteen alueellisen suunnittelun ja järjestämisen (36 %).

Varsin keskeisiksi noteerataan myös alueiden ja elinkeinojen kehittäminen mukaan lukien rahoitus (32 %). Lähes saman painoarvon saavat myös työ- ja elinkeinopalvelut, alueellisten yhteispalveluiden järjestäminen ja kehittäminen (29 %). Vähempiarvoisiksi, joskaan ei arvottomiksi, tehtäviksi nähdään maakunnallisen identiteetin, elinvoiman ja kulttuurin edistäminen sekä maaseudun kehittäminen.

Varsinais-Suomen asukkaat pitävät joukkoliikenteen alueellista suunnittelua ja järjestämistä keskimääräisesti tärkeämpänä maakunnan tehtävänä tulevaisuudessa.

Näkemykset paikallisesta itsehallinnosta

Joka toisen mielestä maakuntaitsehallinto edellyttää vain itsenäisiä toimielimiä ja suoria vaaleja

Paikallisella itsehallinnolla tarkoitetaan yleensä paikallisviranomaisten oikeutta ja kelpoisuutta säännellä ja hoitaa lain nojalla huomattavaa osaa julkisista asioista omalla vastuullaan ja paikallisen väestön etujen mukaisesti.

Paikallisen itsehallinnon toteutus ei kuitenkaan ole yksiselitteinen asia. Joissain paikallistason tehtävänä on lähinnä vain toteuttaa valtiotason poliittisia päätöksiä käytännössä. Toisissa tapauksissa paikallistasolle on puolestaan annettu paljon itsenäistä päätäntävaltaa esimerkiksi taloudellisten voimavarojen suhteen sisältäen mm. verotusoikeuden.

Teemaa lähestyttiin tiedustelemalla näkemystä kuntien ja maakuntien itsehallinnon tunnusmerkeistä. Tehtävänä oli valita ne kriteerit, joiden pitää täytyä, että kuntaa ja maakuntaa voidaan pitää itsenäisenä.

Kuntien osalta enemmistö Varsinais-Suomen asukkaista edellyttää ainakin kahden kriteerin täyttymistä. Nämä ovat suora kansanvaali (58 %) ja omat itsenäiset toimielimet (54 %). Joka toinen (49 %) näkee, että kunnan itsenäisyys edellyttää myös oikeutta omaan talouden hoitoon ml. verotusoikeus.

Maakuntien osalta vaatimukset itsenäisyydestä eivät ole aivan yhtä ehdottomia. Kuitenkin joka toisen mielestä myös maakunnan itsenäisyys vaatii kahta asiaa, suoria vaaleja (52 %) ja omia itsenäisiä toimielimiä (50 %). Oma talouden hoito ml. verotusoikeus ei ole maakunnan itsenäisyyden välttämätön ehto maakunnan tasolla. Merkillepantavaa on myös se, että yleistä toimialaa (oikeus ja edellytykset asukkaiden tarpeiden ja vaatimusten mukaisiin päätöksiin) ei pidetä alueellisen itsehallinnon tärkeänä tunnuspiirteenä.

Maakunnallisen itsehallinnon tarpeellisuudesta ei olla ihan varmoja

Suhtautumista paikalliseen itsehallintoon selvitettiin myös kolmella asenneväittämällä. Varsinais-Suomessa enemmän kuin kaksi viidestä (44 %) yhtyy väittämään, jonka mukaan ”maakunnilla tulee olla samanlainen itsehallinto kuin kunnilla nykyisin”. Eri mieltä tohtii olla vain neljännes (26 %). Moni ei osaa ottaa kantaa (30 %).

Kunnallinen ja maakunnallinen itsehallinto koetaan tarpeellisiksi ainakin joissain puitteissa. Enemmistö Varsinais-Suomen asukkaista torjuu väittämän, jonka mukaan ”kunnat eivät tarvitse itsehallintoa” (57 %). Lähes neljännes (23 %) olisi valmis romuttamaan kunnallisen itsehallinnon.

Maakunnallinen itsehallinto jakaa enemmän mielipiteitä puolesta ja vastaan. Reilu neljännes (29 %) kokee, että ”maakunnat eivät tarvitse itsehallintoa”. Lähes joka toinen (47 %) kuitenkin taklaa moisen väittämän.

Varsinais-Suomen asukkaiden näkemykset ovat linjassa koko maan väestön näkemyksiin. Kuitenkin hieman keskimäärää useampi Varsinais-Suomen asukkaista on epä tietoinen, ei osaa ottaa kantaa itsehallinnollisiin kysymyksiin.

Mielipiteet sote-uudistuksen vaikutuksista

Enemmistö uskoo palveluiden heikkenevän sote-uudistuksen seuraamuksena

Tutkimuksessa vastaajille kerrottiin, että tällä hetkellä sosiaali- ja terveystalvvelujen järjestämisvastuu on kunnilla. Vastaisuudessa järjestämisvastuu siirtyy maakunnille siten että julkinen, yksityinen ja kolmas sektori kilpailevat palveluiden tuotannossa.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa siihen, miten uskovat palveluiden muuttuvan ratkaisun myötä viiden keskeisen kriteerin mukaan. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan.

Varsinais-Suomen asukkailla on varsin pessimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista. Lähes kolme neljästä (72 %) arvioi palveluiden tasavertaisuuden maan eri puolilla heikkenevän. Eikä tässä kaikki. Enemmistö uskoo lisäksi, että palveluiden laadussa (56 %) ja saavutettavuudessa (63 %) tapahtuu herpaantumista nykyisestä tasosta.

Palveluketjun toimivuuden peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin ennakoidaan myös huonontuvan (57 %). Parempaa ei ole luvassa edes palveluiden määrän suhteen, jos Varsinais-Suomen asukkaiden näkemyksiin on luottaminen. Enemmistö uskoo heikennyksiin palveluiden määrässä (50 %).

Varsinais-Suomen asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seuraamuksista ovat hieman pessimistisempiä kuin koko maan väestön keskimäärin.

Tutkimuksen toteutus

KAKS - Kunnallissalan kehittämssäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy (TNS Gallup Oy).

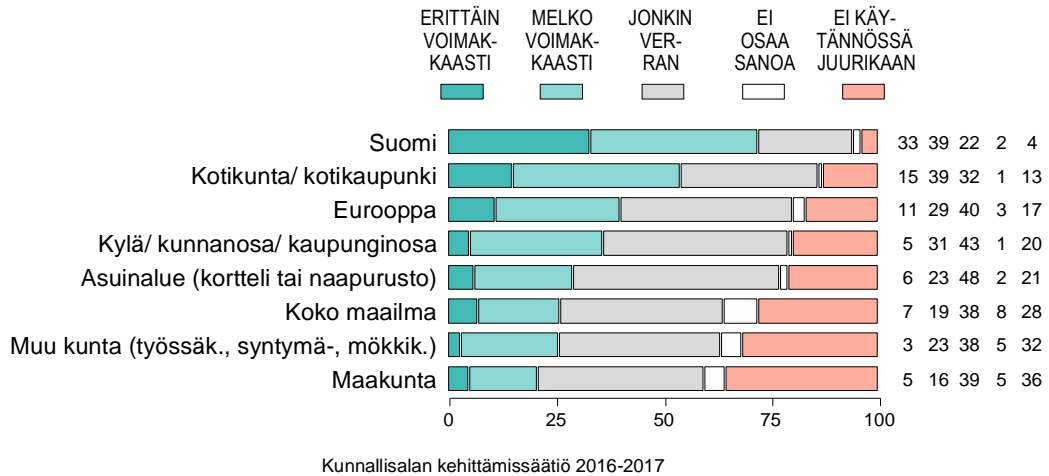
Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa joulukuussa 2016. Haastatteluja tehtiin Varsinais-Suomessa 300. Vastaajat edustavat maakunnan 18 - 75 vuotta täyttäneitä väestöä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on Varsinais-Suomessa noin viisi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Maakunnan asukkaiden käsityksiä on verrattu koko maan 18 - 75 vuotta täyttäneitä väestöä edustavaan aineistoon. Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4.299 haastattelua. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

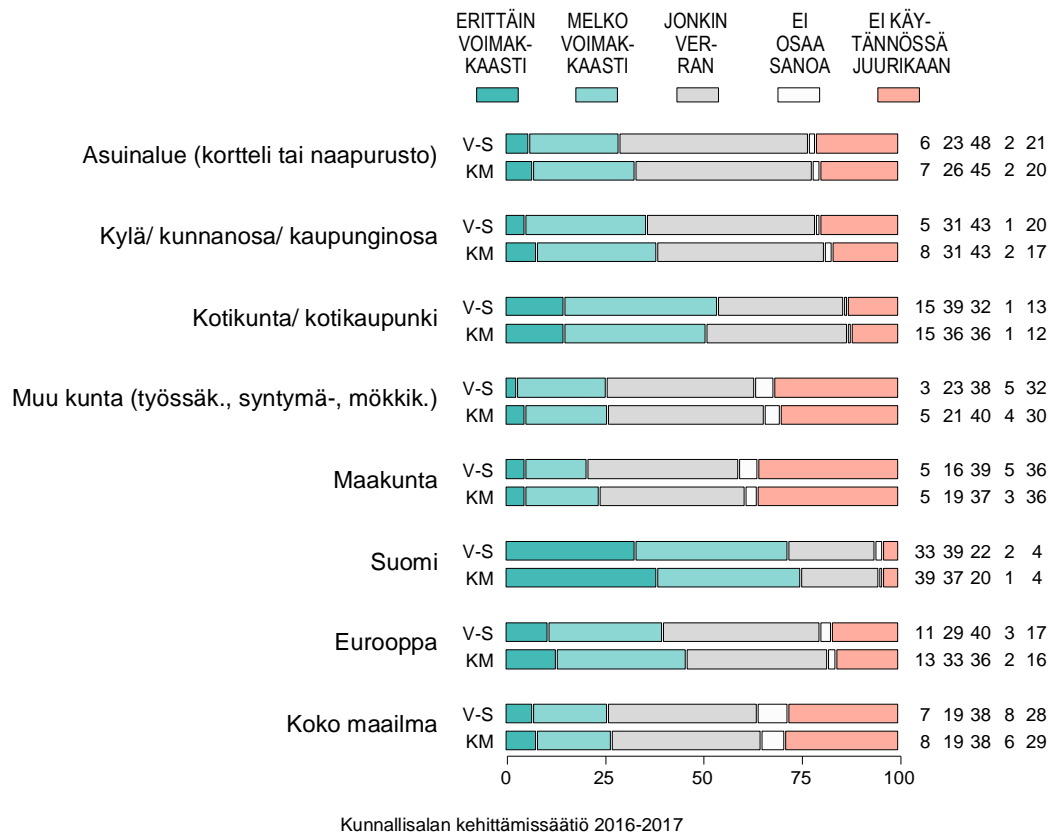
Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087

Kuvio 1-2. MISSÄ MÄÄRIN KOKEE SAMAISTUVANSA ERILAIISIIN ALUEELLISIIN KOKONAISUUKSIIN: VARSINAIS-SUOMI (%).

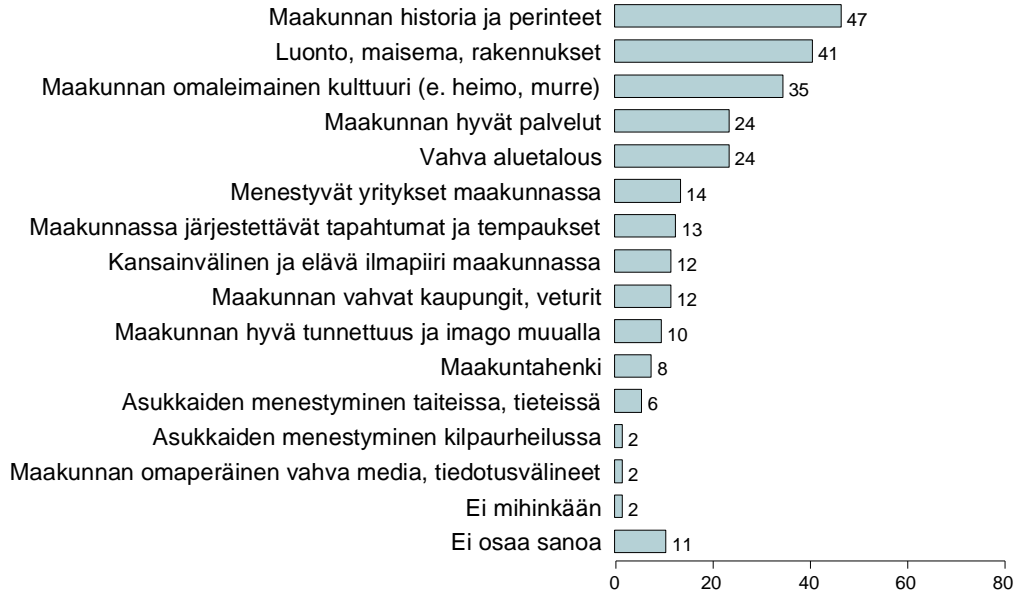

Kuvio 1-2v. MISSÄ MÄÄRIN KOKEE SAMAISTUVANSA ERILAIISIIN ALUEELLISIIN KOKONAISUUKSIIN: VARSINAIS-SUOMI (V-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

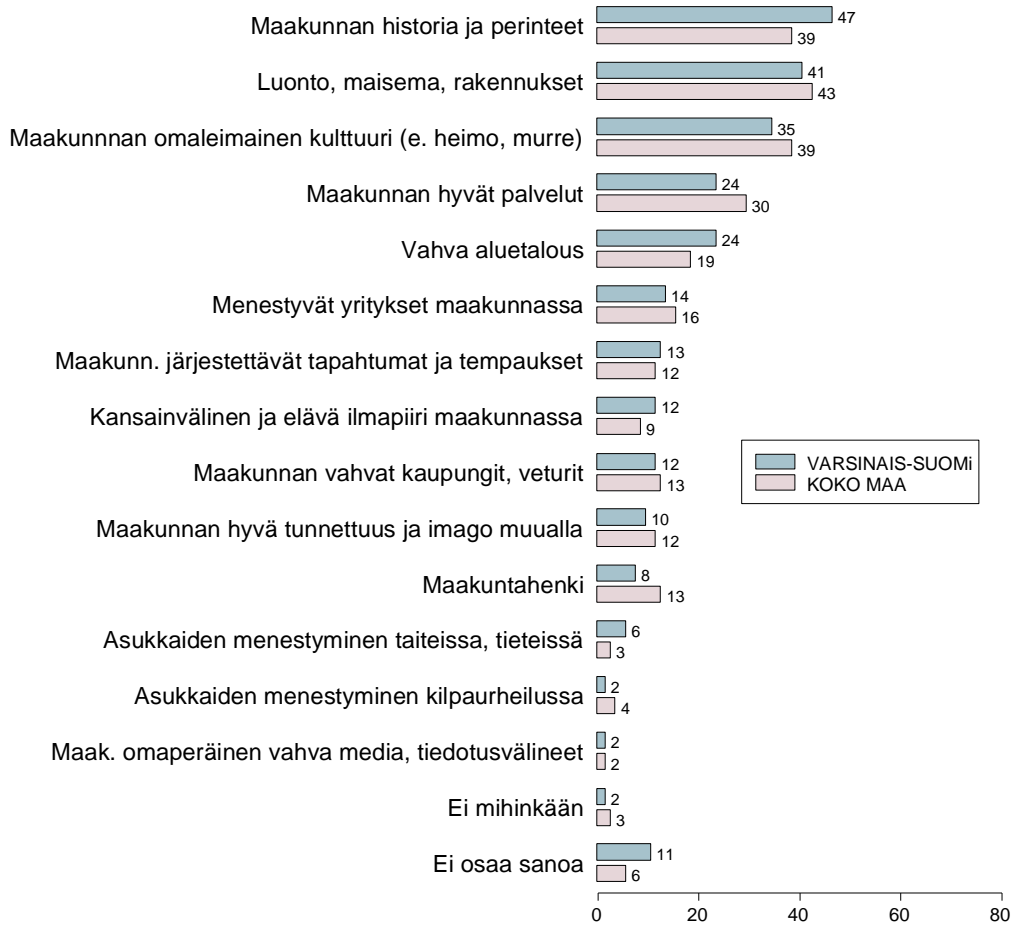
Kuvio 2-2. MIHIN TEKIJÖIHIN OMAN MAAKUNNAN IDENTITEETIN PITÄISI PERUSTUA:
VARSINAIS-SUOMI (kuuluu kolmen tärkeimmän joukkoon, %).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016-2017

Kuvio 2-2v. MIHIN TEKIJÖIHIN OMAN MAAKUNNAN IDENTITEETIN PITÄISI PERUSTUA: VARSINAIS-SUOMI vs. KOKO MAA (kolmen tärkeimmän joukkoon, %).

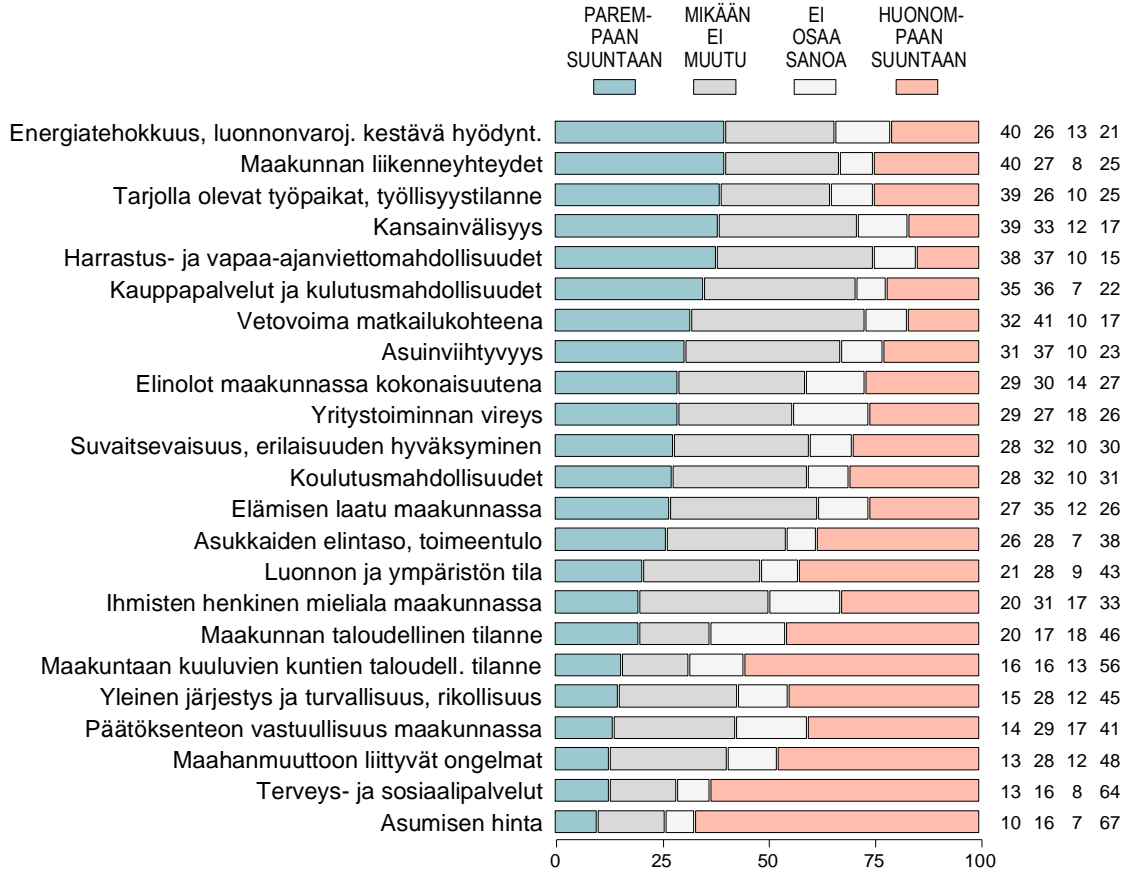

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016-2017

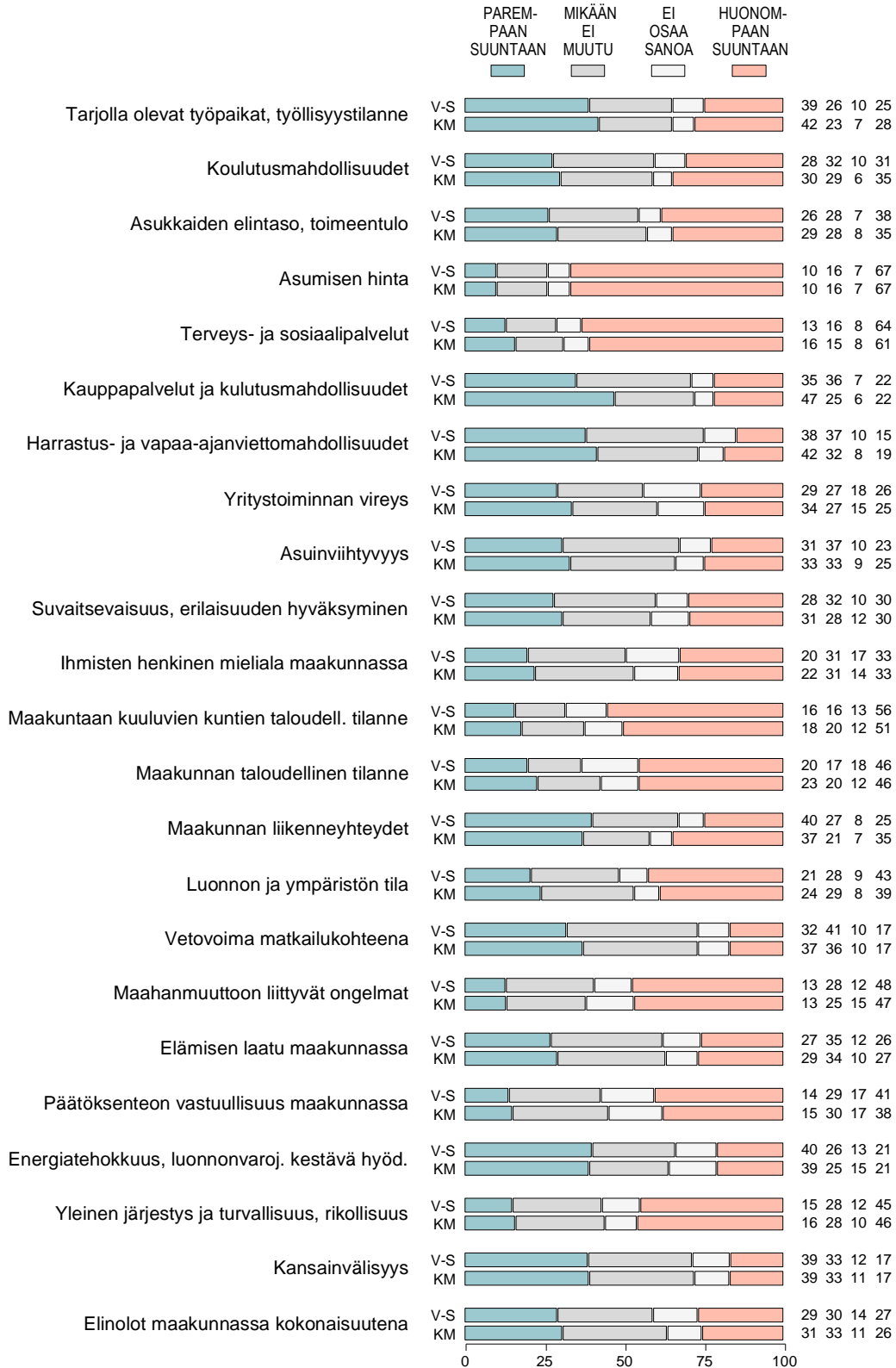
Kuvio 4-2. JOS AJATTELEE 10 VUOTTA ETEENPÄIN, MILLAISEKSI ARVIOI OMAN MAAKUN-
TANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: VARSINAIS-SUOMI (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016-2017

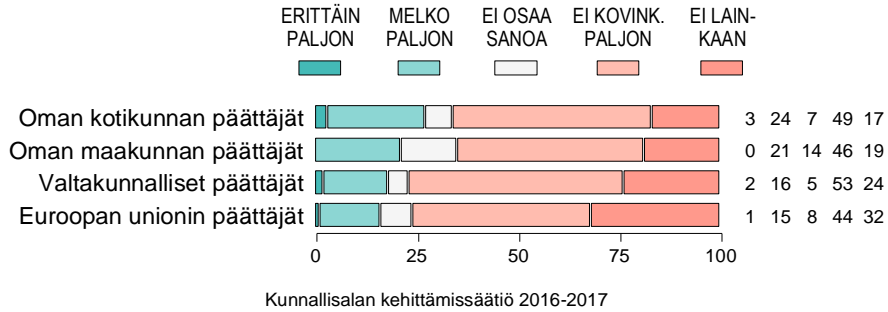
Kuvio 4-2v. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: VARSINAIS-SUOMI (V-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

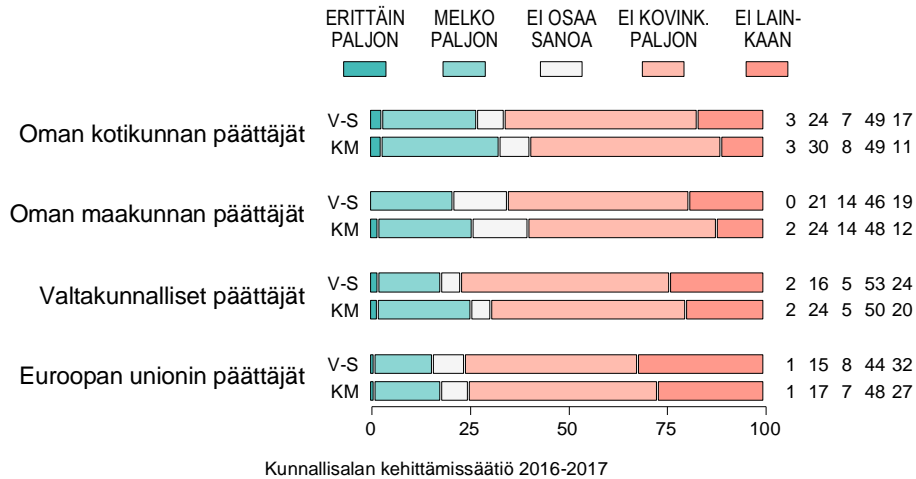
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016-2017

Kuvio 5-2. MISSÄ MÄÄRIN YLEENSÄ LUOTTAA PÄÄTTÄJIIN: VARSINAIS-SUOMI (%).

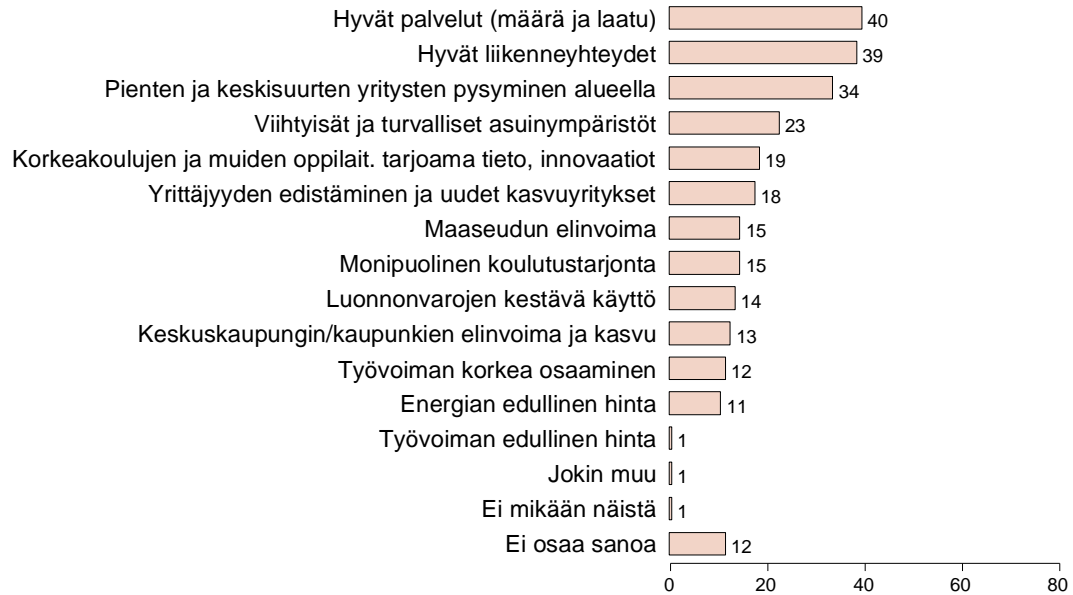

Kuvio 5-2v. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA PÄÄTTÄJIIN: VARSINAIS-SUOMI (V-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

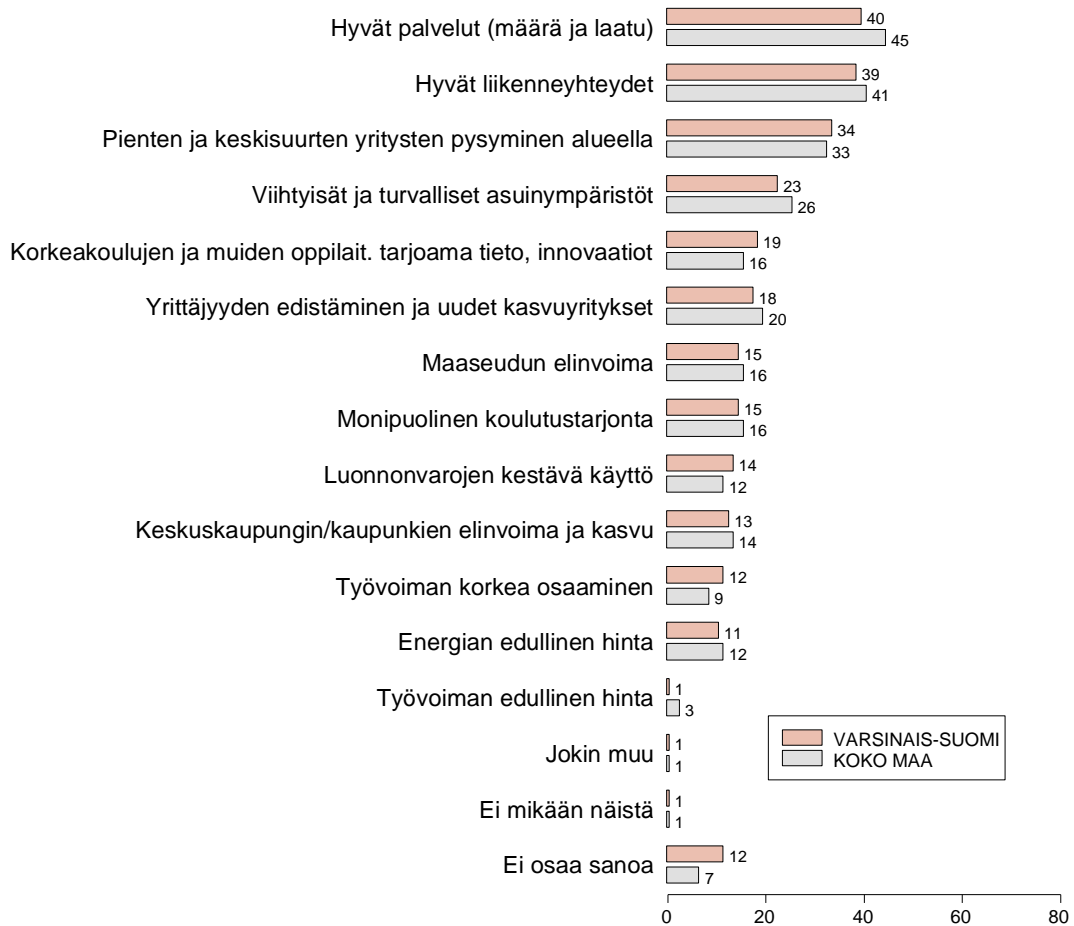
Kuvio 11-2. MITKÄ OVAT OMAN MAAKUNNAN TULEVAISUUDEN MENESTYMISEN KANNALTA TÄRKEIMPIÄ ASIOITA: VARSINAIS-SUOMI (kuuluu kolmen tärkeimmän joukkoon, %).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016-2017

Kuvio 11-2v. MITKÄ OVAT OMAN MAAKUNNAN TULEVAISUUDEN MENESTYMISEN KANNALTA TÄRKEIMPIÄ ASIOITA: VARSINAIS-SUOMI vs. KOKO MAA (kuuluu kolmen tärkeimmän joukkoon, %).

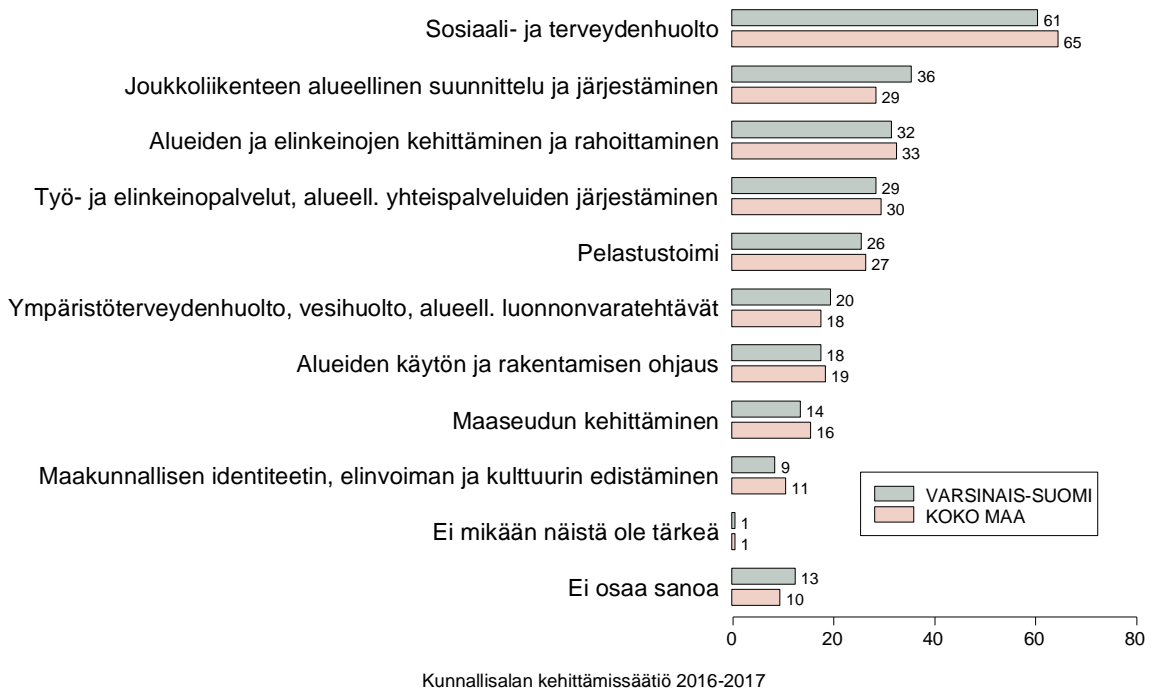
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016-2017

Kuvio 10-2. MITKÄ OVAT MAAKUNNILLE KAAVAILLUISTA TEHTÄVISTÄ KAIKKEIN TÄRKEIMMÄT: VARSINAIS-SUOMI (kuuluu kolmen tärkeimmän joukkoon, %).

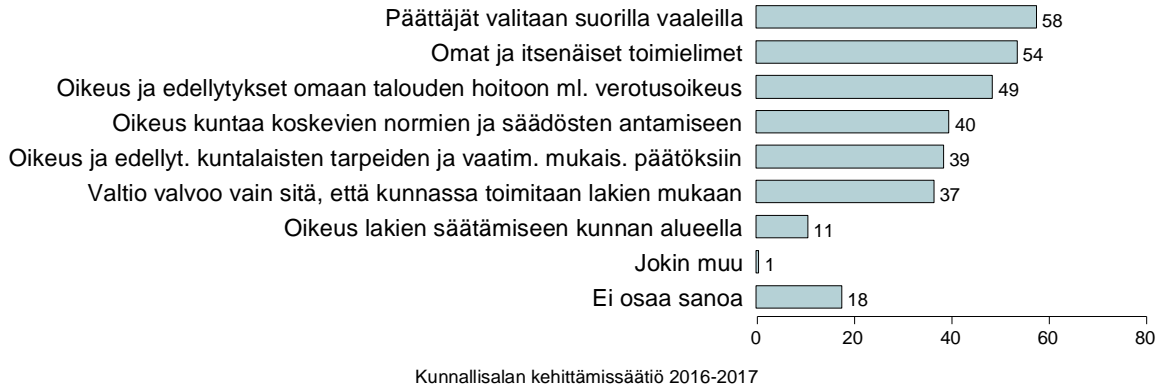

Kuvio 10-2v. MITKÄ OVAT MAAKUNNILLE KAAVAILLUISTA TEHTÄVISTÄ KAIKKEIN TÄRKEIMMÄT: VARSINAIS-SUOMI vs. KOKO MAA (kuuluu kolmen tärkeimmän joukkoon, %).

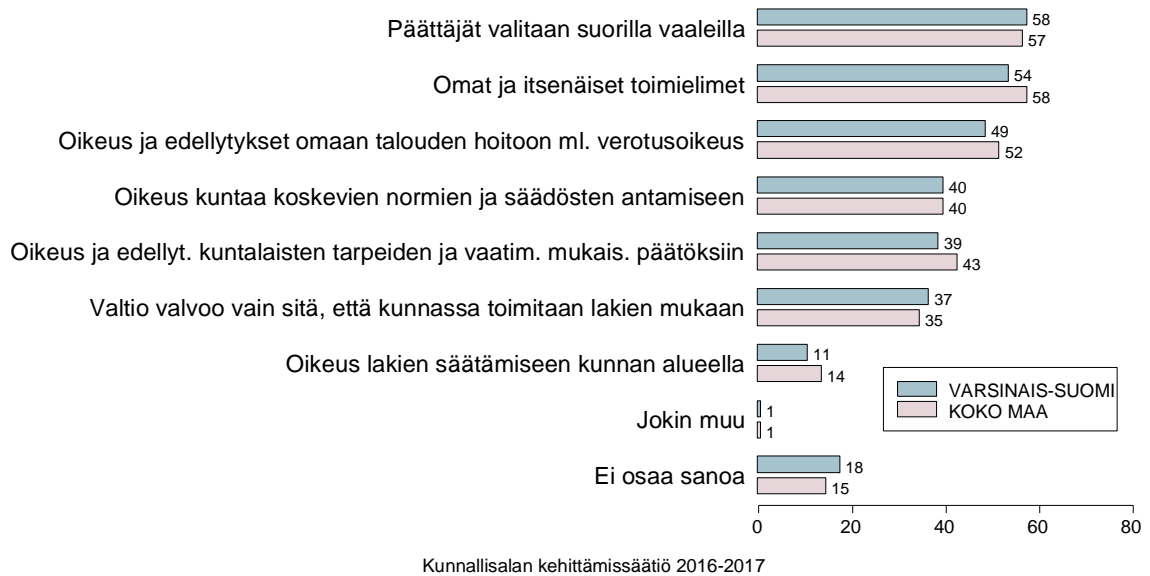

Kuvio 7-2. MINKÄ PIIRTEIDEN TULEE TÄYTTÄÄ, ETTÄ PITÄÄ KUNTAA ITSENÄISENÄ: VARSINAIS-SUOMI (%).

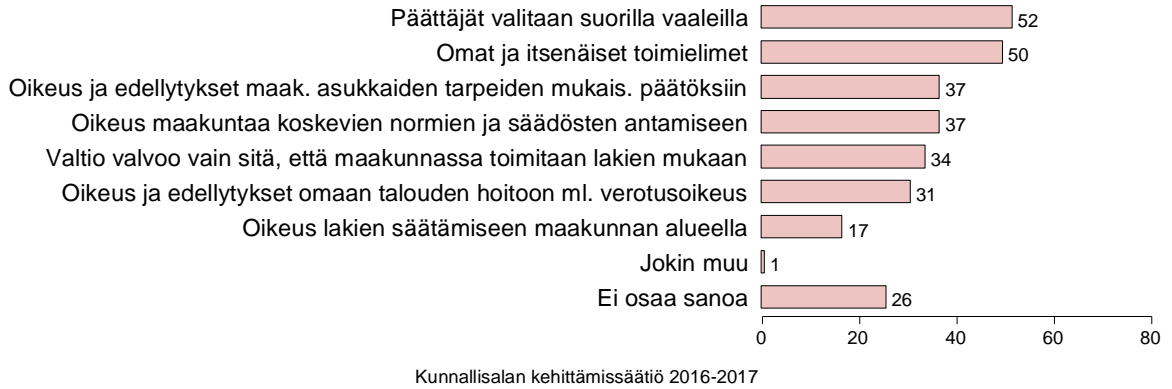

Kuvio 7-2v. MINKÄ PIIRTEIDEN TULEE TÄYTTÄÄ, ETTÄ PITÄÄ KUNTAA ITSENÄISENÄ: VARSINAIS-SUOMI vs. KOKO MAA (%).

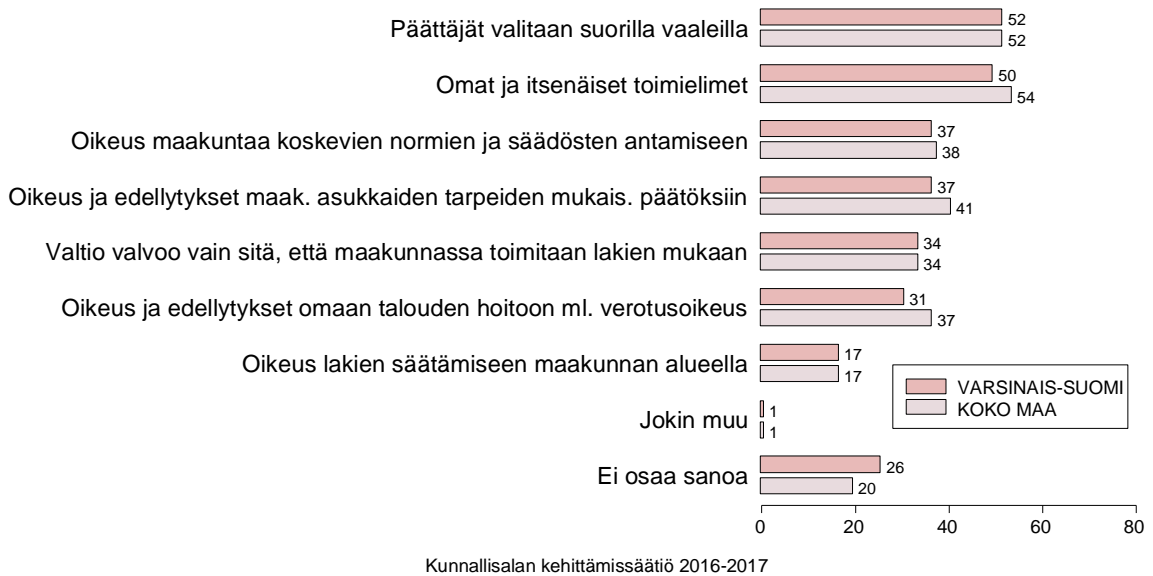

Kuvio 8-2. MINKÄ PIIRTEIDEN TULEE TÄYTTYÄ, ETTÄ PITÄÄ MAAKUNTAA ITSENÄISENÄ: VARSINAIS-SUOMI (%).

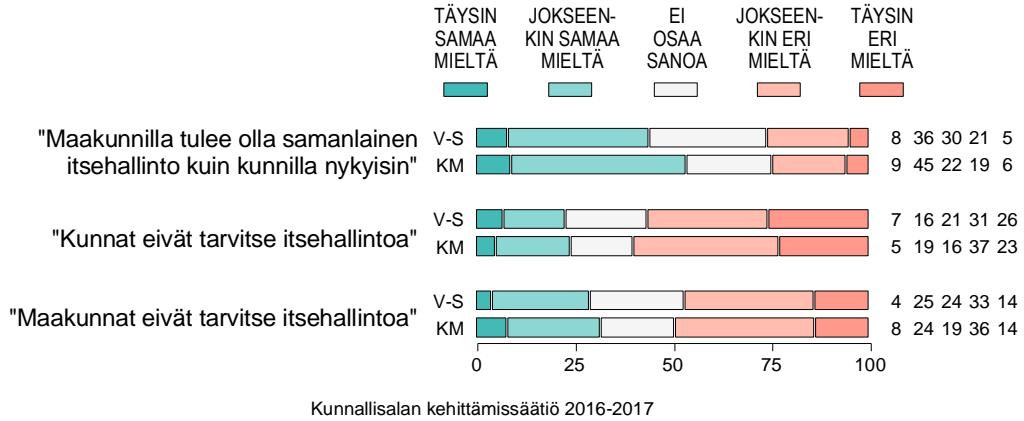
Kuvio 8-2v. MINKÄ PIIRTEIDEN TULEE TÄYTTYÄ, ETTÄ PITÄÄ MAAKUNTAA ITSENÄISENÄ: VARSINAIS-SUOMI vs. KOKO MAA (%).

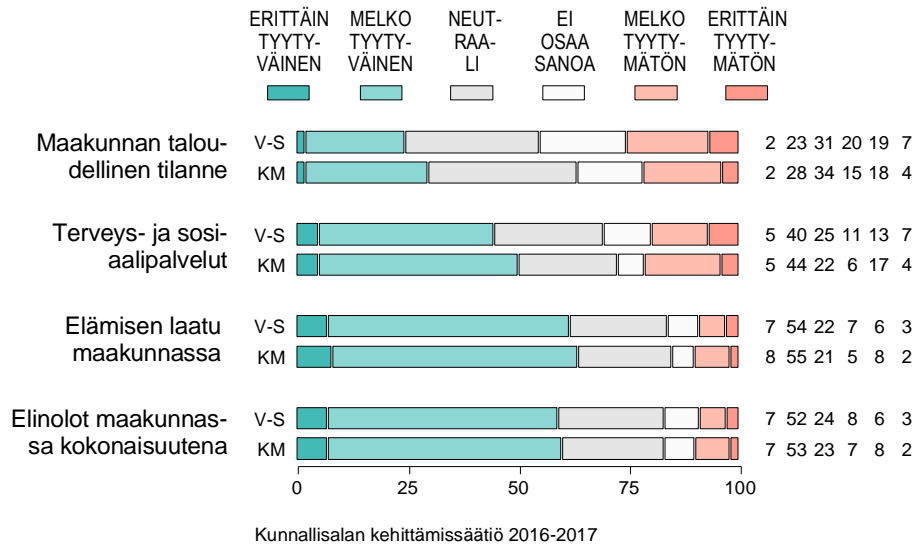

Kuvio 9-2v. SUHTAUTUMINEN ITSEHALLINTOA KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN: VARSINAIS-SUOMI (V-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

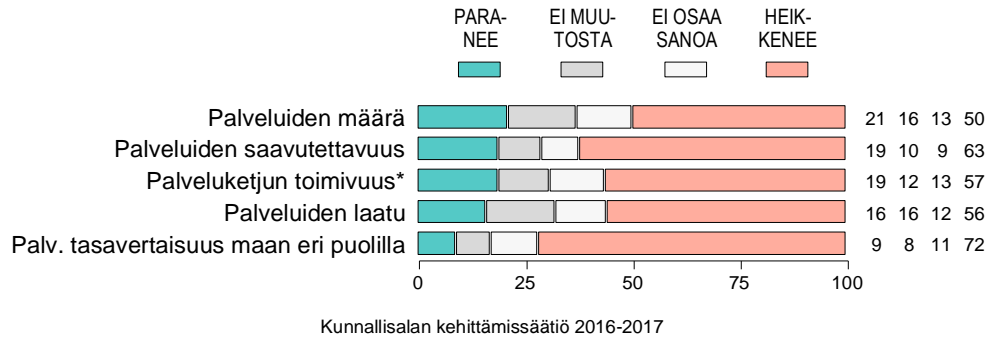

Kuvio 12-2v. MITEN TYYTYVÄINEN TAI TYYTYMÄTÖN ON SEURAAVIIN ASIOIHIN MAAKUNNASSAAN: VARSINAIS-SUOMI (V-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

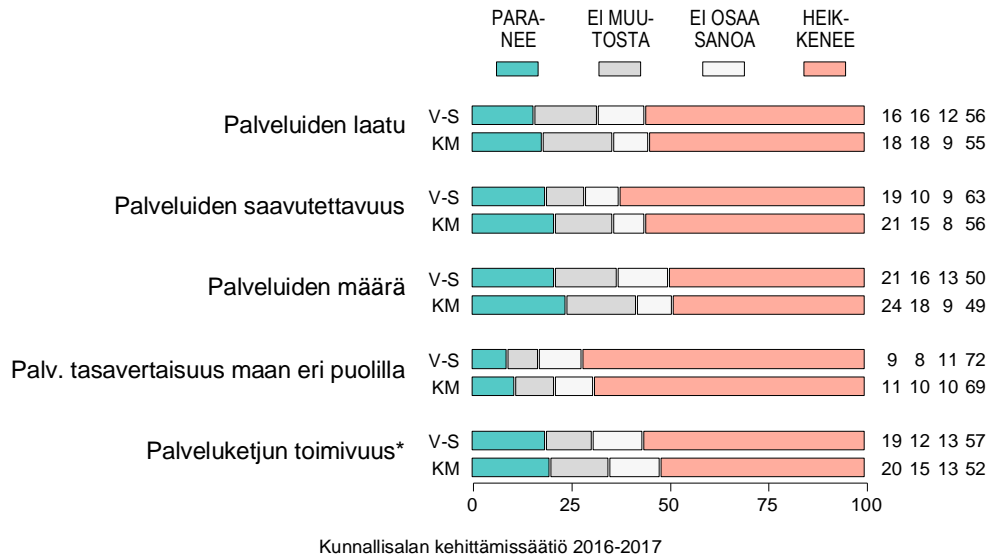

Kuvio 6-2. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-RATKAISUN MYÖTÄ: VARSINAIS-SUOMI (%).

*Palveluketjun toimivuus peruspalveluista aina erikoishoittoa vaativiin palveluihin

Kuvio 6-2v. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-RATKAISUN MYÖTÄ: VARSINAIS-SUOMI (V-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

*Palveluketjun toimivuus peruspalveluista aina erikoishoittoa vaativiin palveluihin